

կ'երեւի որ Լեւոն պարպել տուած է Հրեշտակապետի վանքը, կից Ս. Թակովեանց վանուց¹։ Ուրիշ շատ նուէրներ եւս եղած է Ռուբինեանց կողմէ, որպէս կը յիշէ Հաննէ պատմագիր եւ կը յիշատակէր կարգաւ Ս. Թակովեանց եկեղեցւոյ ձախակողման ետքի սեան՝ Բազմանու Աւետարանի պատմերին ներքեւ եղած յիշատակարանը։ սակայն այդ յիշատակարանը գոթարտաբար անհն-թեանի դարձած է։

Լեւոն Գ. շինել տուած է նաեւ սուրբ Թակովեանց վանուց շրջապատին մէջ փոքրիկ, գեղեցիկակերտ, արքայաժայել, բոլոր պատերը յախապակիրով զարդարուած խիտ կոկիկ եկեղեցի մը, յանուն սրբոյ Թեոդորոսի, ի յիշատակ եղբոր իւրոյ Թորոսի, որ Եգիպտացոց դէմ մղուած պատե-րազմին մէջ նահատակուեցաւ 1266 թուականին, եւ իւր մարմինը փոխարինելով ամփոփեցին այս եկեղեցւոյ Տիւսիսային անկիւնը։ Սոյն եկեղեցին կը յիշէ նաեւ Հաննէ պատմագիրը, սակայն քանի մը սխալներով։ Ինչպէս փորձակ 21ԼԹ թուականին կը դնէ ՊԼԵ, եւ ելք-յը բառին տեղ ուրիշ բառը կը դնէ, բռնելով «ի յիշատակ որդւոյ իւրոյ Թորոսի, Եանուան Լեւոն Գ.՝» ձեռագիր, պատմաբանը գրեալը Աւետարան մ'եւս պահուած կայ Սուրբ Թակովեանց վանուց մէջ, որ կը կրէ 1272 թուա-կանը, նուիրուած Ալիքի վանուց միաբաններէն առ Լեւոն Գ.։

Սուրբ որդին եւ յաջորդն Հէթում Բ. եւս ոչ նաւաղ յիշատակներ ունեցած է յերուսաղէմ, յորոց ամենք մինչեւ ցարդ պահուած կան մեզ սեփական։

1302 թուականին Թաթարաց Ղազան խանի հետ Հէթում Բ. իւր բանակով կը յարձակի Եգիպտոսի սուլթանին վրայ եւ յաղթելով Դա-մասկոսի մօտերը, Թաթարաց հետ միասին կ'եր-թայ Երուսաղէմ, եւ անդ 15 օրուս չափ մնալով՝ պատարաւներ բնել եւ շէքեր շինել կու տայ, եւ հաւանական է որ Հէթում Բ. Երուսաղէմ եղած ատեն շինել տուած է այն երկու սեղանները, որք իւր անուան կը վերագրուին. ասոնցմէ մին՝ ի Տաճարին Ս. Ատուռածածին, սուրբ Վուսի գերեզ-մանին անմիջապէս կից տաւակողով շէքորտէն կանգնուած է, եւ մինչեւ ցարդ Ս. Խորհրդագի Աւ-րարբանան մասը սորա վրայ կը կառարկէր. իսկ Ս. Պատարաւը կը մատուցանեց Ս. Կուսի հրա-շափ շէքին վրայ։ Նաեւ ըստ Հաննէ պատմագրի՝ Հէթում Բ. ի յիշատակն է Ս. Երուսթեան տա-ճարին մէջ, Բրիտանի սուրբ գերեզմանին մօտի կողմը դառնուած սեղանը, որ յետ ժամանակաց Հայերոյ տուած ենը խափաներու, փոխարէն առնե-լով՝ եկեղեցի մը յեղիպտոս. բայց այդպիսի եկե-ղեցի մը չենք ունեցած յեգիպտոս, եւ ոչ ալ յիշա-տակութիւնը կայ։

Հէթում միշտ սիրով վանքերու, միշտ փա-փաքող կրօնաւորական հեղ եւ խնամք կենաց, երբ կու գայ Երուսաղէմ, կ'երեւի չ'ուզեր իւր Թրիշին շարժարանք վայրերն արքայական գայի-

տնով եւ փառքով շրջիլ, ուստի իւր արքունական բնտիւր, նուրբ, թանկագին գաւապանը կը նուիրէ տեղւոյն Հայոց Մեծ-Վանքին, սուրբ Թակովեանց Մենաստանին, ուր պահուած կայ այդ անգին գաւապանը՝ իբրեւ պաշտօնի յիշատակ, այս գաւա-պանը վեր. Հայր Ալիշան ալ կը յիշէ ի գիրս «Հայ-Անեան», յէջն 89։

Լեւոն Գ., յաջորդ Հէթում Բ. ի, որդի Թու-րոսի՝ եղբոր Հէթմոյ, մի միայն յիշատակ մ'ունի, այն է ձեռագիր Եպիստանու մը, որոյ վրայ յի-շատակարան մը կայ, յայտնող թէ Լեւոն Գ. Բե-րեքի Ս. Գեորգի եկեղեցւոյն (այժմ չկայ) կը նուիրէ սոյն Եպիստանուըը (24Բ. 1320.)։

Ասիէ ետեւ բաւական երկար ժամանակ-ներ Ռուբինեանք բոլորովն զբաղած ենք զմէջեմով եւ արտաքին կոխիւներով, հազեւ ժա-մանակ կ'ունենան իրենք զիրենք պաշտպանել այլասեւ եւ այլակրօն թշնամեաց դէմ, որք տեւ-նելով՝ կիլիկիեանց երկպառակութիւնը, ակաբու-թիւնը, անընդհատ կը յարձակին, կ'անեղին, կը քանդեն, կը կործանեն եւ ի վերջոյ Եգիպ-տոսի Մելիք-էյ-Աշաֆ Հաբան սուլթանը յար-ձակելով տակն ու վրայ ըրաւ ամբողջ կիլիկիան, եւ Լեւոն Չ. գերի առաւելցաւ Եգիպտոս 1375ին. իւր հետ էին նաեւ Մարմաթ թագուհին, դուստրն Բիննա եւ փեսան Հաշան։ Եւս եօթնամեայ գերութեան, ազատելով՝ ուղղակի գնաց Երուսա-ղէմ հանդերձ բնտանեց որ Ս. Տեղիս իւր ա-զատութեան համար գահալծիւն մատուցանելէն ետեւ, մեկնեցաւ Երուպա, իսկ իրենց փափաքով Երուսաղէմ մնաց Մարմաթ թագուհին եւ Բիննա զուտորը, (Չ. Մ. 2ամէան, Գ. հատոր 363,) ուր եւ մեռնելով 1405 թուականին, թողուե-ցան Սուրբ Թակովայ տաճարին մի սեան ներքեւ, ըստ վկայութեան ուրումն Մարտիրոս վարդապետի։ (Ատուածատուր Եպիսկոպոսի Երուսաղէմի պատմ. 214.)

Ահա այսպէս են մեր ունեցած տեղեկու-թիւններն ի մասին յիշատակաց Ռուբինեանց յե-րուսաղէմ եւ ի շրջակայս։ 2մանանք նաեւ բռնէ՝ թէ Բերեքի մէջ եւ շրջակայքը պեղմանց միջոյնի գտնուած են եւ կը գտնուին Հէթում Ա. ի շատ զբաւներ. այդ զբաւներէն շատերը չենք գտնով արարացի Գելլահը կը ծախէր Երուսաղէմ բերելով։

ԳԵՏՐՈՍ ՍԱՐԳՍԻԱԳ ՍԱՐԴՍԵՆՍ

ՄԵԼԵՐԱՄԵԼԵՐ

ՆՈՐ ՀՐԵՏՈՐԱԿԱՌԹԻՆԵՐ

16. ՏԱՂԱՌԱՐՆԸ ՏՕՐ. Ն. — Մարտիարանուծին։ 4. Պոլս, Ն. Կ. Պէրպլէնիան, 1898. 8՝ ԺԱ+144 էջ։ 10 դր. [Կենդանատնով՝ Զարդաբան Գրատուն, 4. Պոլ. Զազմագծըլը, 60.]
17. ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԿԱՆՈՆԱԳՐՈՒԹԻՆՆ ԴԱՐԱՐ ԴԱՍՈՒ ԿԱ-թոլիկէ հայ Գաւարակութեան։ 4. Պոլ. 1897. 120 8 էջ։

¹ Հաննէ պատմագիր էջ 240. Հ. Մ. 2ամէան Գ. հատոր 269։

18. 1898 ՏՄԻՐՈՅ ԿԻՐՈՎՆՈՐԵՆՍԻ ԴՄՆԵՐ: Կ.ՊՈԼ. Ա. Յ. Պոլյանսկի 1897. 8^ր, 211 էջ:
19. ԿԻՐՈՎՆԻ ՄԷԲԷՐԴԻՆԻ ՏԵՐՄԻՆՈՐ 1898 սենյակի իշխն: Խոլմանսկու, Ա. Յ. Պոլյան. 1897. 8^ր 230 էջ:
20. ԸՆԴՈՐՈՐԵՆՍԻ ՈՐԱՏՈՒՅՈՒՆ 1898 թ. Ջր. Գուշակունի: Օղոց: Սեպտ. Ա. Փրկչ. Սոգ. Կինդրի. Հայոց: Կ.Պոլ. Մ. Սարգեան, Նախկին Գ. Պաղատուն: 240, 328 էջ. 2 ղրջ.:
21. — ՆՈՅՆ, ՀԱՄԻՆՈՑ, 136 էջ:
22. ՈՐԱՏՈՅ 1898 թուական Ջր. եւ Հայոց ՌՅՈՒՆ (ԼՔ. Տարի): Սոսոկանդ, Մ. Յակովբանց, 1897:
23. ԱՆՆԵՆՍԻՆՍԻ ԳԻՏԻՏ ԷԼ. — Հատուածական օրացույց, Ժ. Տարի 1898 թուականին Ջր. Տպ. Մ. Շարաճիկ եւ Ընկ. Գրին Է՝ 50 կոպ. ծանագ. ծախքով 65 կ.:
24. ՏՄԻՐՈՐԵՆՍԻ ՎԷՆՆԱՆ — Մարդու մե պատմութիւնը, Ռուշուր, 1897 8^ր, 42 էջ: 50 սանդիմ: Հրակչ. Գ. Տեօֆիլով:
25. ՄՄԻՆՈՐԵՆՍԻ ՎԷՆՆԱՆ (Կ. Յ.) — Նաշնովը: Վասն, Տպարան արեւելեան 1898: 8^ր 16 էջ. 30 սանդիմ:
26. PATRUBANY L. v. — Sprachw. Abhandlungen. Bd. I. Heft 5. Jänn. 1898. S. 81—96.

16. Գաղափարներ Գ. Ն. — Մաշե-Քան-
Նի-Ն. Առաջին փորձն է զոր այս նիւթին նկատմամբ
Հրատարակող զբաղւած-թերթը: Ահաւասիկ Հե-
ղինակին իմի խօսքերը. «Մանրէաբանական գիտու-
թիւնն ի մեզ ժողովրդացընելու համար մի նաշ-
քաշքաւ փայլի պիտի իջ պիտի տայ, այս պահանջին
համապատասխանելու եւ այդ թերին լեցնելու
նպատակաւ գրեցի ներկայս»:

Մատենան իւր փորձածուալ գիրքին մէջ
իւրի այս նիւթին կարեւորագոյն կէտերը կը շոշափէ:
E. Duclaux Պատահական Լատտամութեան
Տօբէրէնը շատ գովութեամբ կը խօսի գրքուկին վրայ:

Գիրքը ունի 77 ձեւ. «Իր պարունակէ իւր
մէջ ինչ որ հարկ է գիտնալ գիտասէրի մը, եւ
նոյն իսկ ոչ մասնագէտ զբաղեցալի մը համար»,
կարգաւ շատ հետաքրքրական գումարն է. ի
մէջ այլոց (գլ. Բ.) «Կլիմայի-սանիտիկ եւ բն-իւ-
թիւն մանրէն» (microbe) (գլ. Ե.) «Բն-իւ-
թիւն մանրէն» (գլ. Ը.) «Տար-իւ-թիւն կլիմայի-
սանիտիկ» (գլ. Ը.) «Տար-իւ-թիւն կլիմայի-
(— ոչ շատ յայտնի —) գիտական բառերու բառա-
ցոյցակի մը գլխ. — Հայ. ընդ առնին 1 թուղթ (բա-
ռաստիւն):

Գրութեան ոճն յատուկ է այս գիտականին
— ընթիցալի աշխարհաբարի սահմաններէն քայլ
մ'ալ «Կանոն» դրամատիկ գիտական սեմը:
Հասկնի այս ինքզինի չենք մերձեանք, բայց կ'ու-
ղենք մասնաւոր ընել այն նոր երեւոյթին, որով
ամէն Պոլյանցի գրագէտն աշխարհաբար մ'ընդունել
տալու Երկ կ'ընէ — որչափ կ'ընեալ:

Բառերու նկատմամբ այս միայն պիտի ըսենք
որ microbe բառը մանրէ թարգմանել շատ յայտն
չէ, եւ գոնէ Հայ լեզուի բառագոյններէ մեծ տեւ-
կան գործածութիւն պիտի չունենայ, ինչպէս նաեւ
ցոյցի, ցոյցի կ'ընէ եւն բառերը: Մաշե-Քան-
Նի-Ն. միայն նոր է, «արդէն մանրէն» անունը որոնած
է շատոնց մերմէջ, ոչ microbe այլ bactérie բառին:
Ըստ մեզ լատագոյն է microbe թարգմանել համ-
ազգային բառով՝ միկ-թ. իսկ ցոյց-իւ-թ. բառը

ընթելով, փոխանակել արդէն ի գործածութեան
տարածուած Բակիլ բառը (bacille), նոյնպէս ցոյ-
ցի բառին համար լատագոյն է պահել մանրէի
բառը (bactérie), Բայց դատաւոր ըլլալ չէ մեր
միտքը. դատաւորն է գործածութիւնը եւ բառե-
րուն ապագայ տեւականութիւնը:

Կր փորձեցինք որ Մաշե-Քան-
Նի-Ն. պիտի հայ գիտականներու մէջ ալ իւր բա-
րեկամեանք ու ծանօթեանք գտնել կարենար, վասն
զի — microbeներու գարուն մէջ կ'ապրինք:

17. Հիմնական խնդիրներ Պոլյան: 8 երեսէ
բաղկացալ է այս փոքր տետրակը. «Դպրաց Դաս»,
անուամբ նորակալով ընկերակիւն նպատակն է
«Ա. Հայ-կաթիլ-իւ-թիւն Լատտամութեան յատուկ
Դպրաց Դասու մը ծնունդ առլ, ատուածային
պաշտամունքը պատու ու պաշտած շքեղութեամբ
Եկեղեցեաց մէջ կատարելու. Բ. երեքեքիկ աղքատ
տղայաց մասնորակն եւ բարոյական զարգացումը
բարձրել եւ անոնց ապագային բարեկեցիկ ու
պահպիւն» (անդ էջ 1): Բաց ասկէ Յ. Ընկերու-
թիւնը «պիտի շնորհակալ նաեւ մասնակցել
վկայեալ օրացուն նշանները թարգմանելու
կարելոյն օգնելու» (անդ էջ 5): «Անգամակցու-
թեան պայմանն է ամսական մի գահական կանխիկ
վճարելու» (էջ 2):

Կր մտղեմք այս շատ օգտակար եւ կարեւոր
ընկերութեան յաշնուութիւն եւ յարատեւու-
թիւն:

18, 19. Կէր-Ռեյնայ Գաւեր 1898 Գաւեր:
Գրքին խորագին արդէն յայտն է թէ մատենան
կը բաղկանայ գաւերէ, որոնց բովանդակութիւնն
է Հին եւ Նոր Կտակարանի այլեւայլ մասերէն լա-
տագոյնը, աշխարհաբար լեզուաւ, Հարց եւ պա-
տասխանով: Ըստ տեղ Մ. Գորց իմաստներուն
գիտաբանական մեկնութիւններ արտած են, որով
յայտն է թէ այն գիրքը՝ փոքրեւորեւ անցողաբար
ընող անձանց ձրի բաշխուած մատենաներէն է,
որոնց նպատակն է «Տեղ-իւ-թիւն, Մատենան
ունի տաճկերէն թարգմանութիւն մին ալ»:

20—23. Օր-ցոյցներ: Նոր տարուի առիթն
բնական է՝ պէսպէս օրացոյցներ ի լոյս կ'ընծայուին:
Սակայն թիւն քանի մը հասն իրարու համեմա-
տենք, իսկոյն պիտի տեսնենք թէ քիչ շատ տար-
բերութեան տեւալ բաներու մէջ նոյն են, միայն
իրարմէ զանազանողն է թերեւս յօրինողին անունը,
յօրինման տեղը եւն, եւ պատահական յաւելումա-
ներն, որոնք ըստ ինքեան մաս չեն կապուի օրա-
ցոյցներու: Արդիւնեալ է օրացոյցներէն ամե-
նէն բազմութիւնն է ընդ-իւ-թիւն անուն կրողը՝ 328
էջ 1/3 մասը օրացոյցն է, իսկ միւս 2/3՝ տեղեկու-
թիւններ: Երկրորդն առաջնոյն համեմատու-
թիւնն է՝ որ է բնւէ յաւելումներ գուր հանուած
է: Իսկ երրորդն՝ որ երեսայեւմ կը տպուի, միայն
երեսայեւմայիններու համար՝ ամէն մեծ ասունքը
նշանակած ասունք՝ տակը կը յաւելու: Նաեւ թէ
կեկեցական արարողութիւններն ուր եւ ինչպիսի
շքեղութեամբ պիտի ըլլան: Երկրորդին պէս այս
երրորդին մէջ ալ հետաքրքրական կամ նոր մաս
մը չկայ:

Ընդարձակ Օրացույցն շատ կարեւոր է իւր
Յաւելումսովն՝ որ է վիճակագրական գիտելիք
Օսմանեան պետութեան եւ Ազգային վարչական
եւ ընկերական մարմնոյն վրայ: Թ.

Տասներորդ տարին կը մտնէ Հապոտ-ժողովը Երջայցը, որուն իւրաքանչիւնը Հատուտական էջին վրայ կան տեղեկութիւնք, որոց տակն ալ ազգային գրականութեան կամ գրագէտներու նկատմամբ կարեւոր գիտելիքներն են Հարեւանցի թղթի մասով առեւ նշանցքնէք Քանի մը փոփոխելի կէտեր, որոնք կը յանձնարարենք Արժւ. Հեղինակին ուշադրութեան. Բարեկիշաւան Միխիմար Մարտի 25-ը 2 անգամ յիշատակուած է (Ապրիլ 16 ե. 27). Թուիլն 31 նշանակուած է բերեւ հայաբնէ Է. Վիպպերթի ծննդեան օրը. Վիպպերթ գերեւանացին իւր ուշադրութիւնը ունի մեծ համբաւ, եւ թէպէտ իւր աշխարհագրութեանց մէջ թաղաքներու եւն, հայերէն անուններն ալ կը յիշէ, բայց այդ բաւական չէ զեփքը հայաբնէ համարելով, փառնալի չէ չէ հայապէս — Վիեննայի Միխիմարեանց փառքին չէքքին հիմնադրար գրած է Վեհ. Փերտի-նանց կողմէր 1837 Հոկտ. 18ին. ե. 22 3 Հոկտ. 38) : Հայաբերբարակն կը իմանալ թէ՛ նշանապետ Վ. Նահապետեան ինչով նշանաւոր է, որուն 23 իւլ. 1848ին ծնած ըլլալը Վատուան — Ի. Ի. Գուրի տպուած նմանօրինակ օրացոյցներու հետ համաձայնութիւն ունէր համեմատ լաւ կը գտնենք Արժ. Գիւտ-Քէ. ին օրացոյցը, Քանի որ այդ օրացոյցը նպատակ ունի ազգային յիշատակներ պահպանելու եւ ուսուցանելու : Առաւել կատարելութիւն կը մտղծենք մանասանից տպագրութեան եւ արտադրոյն, եթէ թղթի մասին արմատներն թելով զարդոյն վրայ Հատուտուած ըլլային եւ մանր ծածկած գծով մ'արմատեն բաժանելի ըլլային, շատ գործնական կ'ըլլար "Հատուտական" օրացոյցը, եւ խորհրդաւ փրկելու ինչպիսի փառքով կը բարձրանար :

24. Շահրիման վ. Մարտինի գոթական-
 ինչու, Հեղինակը վերի տաղուհին տակ մարդա-
 կերպ հրեյի մը պատմութիւնը կը ներկայացընէ:

Աղքատ եւ ուսումնասերնէլ, վերջին աստի-
ճանի աղէին եւ զհասման պատահին մը կը զրկուի
ուսումնասիրող վրէժն եւ տարբ եւ յաւառ իւր
հօրմէն, որ հանգերն իւր աղքատութեամբն ամեն
կերպ զրկուի յայնմ խտնուր իւր որդեկն լաւ
գաւառարարութեամբն համար չաղի իտեհին ու
մայրը պահելու պարտքը զինքը կը ստիպեն մտնել
վաճառական առնականութեւ խաբարակի մը յով, որմէ
իւր նկարարութիւնը բարձր պահելուն եւ անպիտան մի-
ջնոցներ չգործածելուն համար կը վաճառուի՝ ֆէր-
մի՝ Խոքը իւր պատանին ուրիշ վաճառանոց մը կը
մտնէ, այլ բոլորովն կը փոխուի, շուշան ճապարկ
կուլմանոց մէջ վարպետ կը հանդիսանայ եւ հա-
րըստանալու մայրաքաղաքում կը վարակի, ուր
բազմաթիւն հասնեալ նպատակաւ հարուստ, իշ-
բարդայաւե ոչ-վաճառելի աղկան մը իւր կը կար-
գուի։ Այնու դրամն եւ իւր ճապարկն ինքը զինքը
խրինքաւոր զամառական ինննն։ Անոր օրէ օր
ամուսնականն հաւատարմութենէն կը հեռանայ
բայց իւր հոգը զնէ, վաճառ զն հաւատարմութեան
պակեւելուն հասնմամբն ինքնա՝ հարստութիւնը

կ'աւելնայ: Մայրը սրտի ցաւէն կը մեռնի: Պա-
տանին կ'ըլլայ վերջէն մեծ ուղ- յի՝ ամենէն՝ իւր
հարստութեան համար պատուած, հակառակ ըն-
տանեկան խայտառակ կենաց:

Ինչպես պատմութեան համառօտութենէն կը տեսնուի, հայաքաղաքը կրկնուած իրողութիւնը հոս առգա՛մ Մայի կը կրկնուի՝ բաւական թիւը կերպով, թէ ԲՆԶ օգուտ կրնայ երբեք ունենալ՝ նկարագիր չունեցող եւ պարագաներուն համեմատաբար ԳՊԵՐ փոխը փոխուած Մանաշէրեւ եւ լիար գործերի՝ այս ձեւով երկայնու բարքի պատճել եւ ի վերջոյ յաղթութիւնը սկսելովէան տալը մեզի հասկանալի չէ, 2Էնք մզքը հաւատարմ թէ տանա՛նանա՛նք ուր պատմութիւնը բլլայ մեզ ընծայալու՝

Տառախալք բաւական բազմաթիւ են, ապա-
գրական արուեստ չի փնտռուիր: Բ.

25. Կա՛նք է՛ք: Արձակ բանաստեղծութիւն մըն է Կա՛նքդէ՛քը. սալային բառերու եւ նմանութիւնային խառն խառն գեղ էր կը ներկայացնէր մանաւանդ առաջին գլուխը, որ զպրօցական շաբաթըթիւնան ունին էր նմանի. եւ կարողացողը ստիպուի թիւերու կազմակերպ, որովհետեւ Կա՛նքդէ՛քը մըն է եւ տասնապետներուն նուիրուած: Իսկ լէ- ջունիկ նկատմամբ «Կա՛նքդէ՛ք»-ն, որպիսով թիւները զոնիւր կը փոխարին թիւերու «...ին աղաւառ վարձուցին ծառութիւնը», Այսշափա ըռնէք որ պարզ աշխարհաբար մըն է, նորեկուն Տրոյիլներու շարին էր նմոյշը. «Խաւարը կը շտեղծէր» (էջ 1) «Փակած է երկնքի երեւին» (էջ 2) «Կա՛կարանին կտորը» (էջ 10) եւս է՛ն: Նորիւնէս լքանի էր բառերու սխալ գործածութիւնը ալ ինչ. այսպէս «Վառէ՛լ» (էջ 13) փոխանակ այրել է՛ն: ... Ուստի Նոյն իսկ բանաստեղծութեանը միջ ալ պետք է՛ն յօդին աւերի բարձր թռչելը, որովհետեւ լէ՛քացած ժամանակը կրնայ գլուխը գտանալ եւ թաւալգրու «Պիւ. Ժովուս սեւ անգլանդներու մէջ» (էջ 2) սուղ յայնի: 6.

26. Sprach. Abh. Այս թուոյն բովանդակութիւնը շարունակութիւն է նախորդ թուոյն յօդուածներուն :

ԱԶԳԱՅԻՆ ԹԵՐԹԵՐԷ ԺԱՂԿԷՓՈՒՆՁ

1. Հայերեն նոր թիցիթի։ — 2. “Նոր լույս”։
3. “Գիւրգան” — շաբաթամթիւի։ — 4. Նովիստուուր թիւն։ — 5. “Ալեքսանդրու եւ հայ-կաթողիկեաններու խնդիրը”։ — 6. “Շրջապատեալ օգտւորիւն”։ — 7. “Ներքինսան լազորիկ կաստմութիւն”։ — 8. “Կառման շուրջիւն”։ — 9. Հայ գիտնական Ն. Կարապետի ղիսեր-տարանի։ — 10. Է. Գ. Գրգարանիւնի յոգեխիւն։ — 11. Գ Գրիկանով։ — 12. Գալ. հայերեն ընդարձակ քառաբանը։

1. Հայերէն հօր ինքերէ, — «Երբեք»,
Հետաքրքրական ծանօթութիւն մը կայ գերմ.
«Echo» լրագրին մէջ (Գեկ. 9) «Միացեալ Նա-
հանգեհոր. Համազգային (international) լրագր-
ներու նկատմամբ ըստ որում հոս կը հրատարա-
կուին» ըստ լրագրի, 19.582 անդիւնդէն լրագր-